

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ INTERNET

Η πειρατεία στο διαδίκτυο

- 1) Θεωρείτε ότι η πειρατεία στο διαδίκτυο, και κυρίως το παράνομο 'κατέβασμα' μουσικής και ταινιών και η ανταλλαγή αρχείων μεταξύ των χρηστών (peer to peer) είναι μία ευρέως διαδεδομένη πρακτική και αν ναι, με τάσεις αύξησης ή μείωσης μέσα στα επόμενα χρόνια;

Είναι ευρέως διαδεδομένη τακτική με τάσεις δραματικής αύξησης ικανής να καταστρέψει το μόνο πεδίο οικονομικής προόδου που έχει απομείνει στους εργαζόμενους στη μουσική βιομηχανία (καλλιτέχνες, παραγωγούς, κλπ).

- 2) Πιστεύετε ότι υπάρχει τρόπος η πρακτική αυτή να περιοριστεί και ποιος είναι αυτός;

Η πρακτική αυτή μπορεί να περιοριστεί α) με την εκπαίδευση των χρηστών από πλευράς κράτους και των εμπλεκόμενων οργανισμών των καλλιτεχνών και παραγωγών, γνωστοποιώντας τα προβλήματα που προκαλούν τέτοιου είδους πρακτικές (οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις της πειρατείας) και β) με συνεργασία των εμπλεκόμενων μερών (πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών, δικαιούχοι πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων) για περιορισμό των χρήσεων του διαδικτύου που προκαλούν βλάβη σε τρίτους.

Ο ρόλος των φορέων παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών;

- 3) Ποιός πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος των φορέων παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών στην εξάλωση του φαινομένου της διαδικτυακής πειρατείας; Είναι απλοί ταχυδρόμοι που μεταφέρουν έναν κλειστό φάκελο ή έχουν γνώση του τι μεταφέρουν;

Οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών σαφώς και οφείλουν σε πρώτη φάση να είναι «απλοί ταχυδρόμοι» της μεταδιδόμενης πληροφορίας. Παρ' όλα αυτά, στην πορεία, η συμμετοχή τους στην αντιμετώπιση του προβλήματος θεωρείται επιβεβλημένη.

- 4) Ποιές είναι οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες οι φορείς παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών *ενδέχεται να έχουν γνώση* του περιεχομένου μίας ιστοσελίδας ή μίας παράνομης πρακτικής που λαμβάνει χώρα στο δίκτυο που διαχειρίζονται; Πώς θα απαντούσατε για καθεμία των παρακάτω περιπτώσεων;

- Όταν φιλοξενούν οι ίδιοι περιεχόμενο
- Όταν διαμεσολαβούν για τη διακίνηση περιεχομένου που φιλοξενείται στο εξωτερικό
- Όταν γίνεται χρήση του δικτύου τους για ανταλλαγή αρχείων μεταξύ χρηστών (peer to peer)
- Άλλες περιπτώσεις;

Θεωρούμε ότι οι φορείς παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών θεωρητικά *δεν έχουν γνώση* του περιεχομένου μίας ιστοσελίδας ή μίας παράνομης πρακτικής που λαμβάνει χώρα στο δίκτυο που διαχειρίζονται.

Όταν όμως φιλοξενούν οι ίδιοι το περιεχόμενο, οφείλουν να ελέγχουν με ποιον τρόπο γίνεται χρήση των παρεχόμενων υπηρεσιών τους και να τηρούν τα προβλεπόμενα από τις υπογεγραμμένες συμβάσεις.

Όταν διαμεσολαβούν για τη διακίνηση περιεχομένου που φιλοξενείται στο εξωτερικό ή γίνεται χρήση του δικτύου τους για ανταλλαγή αρχείων μεταξύ χρηστών (peer to peer) έχουν τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται, από τον όγκο των μεταφερόμενων δεδομένων, πότε συντελείται μεταφορά αρχείων μουσικής ή video. Εφόσον επιδείξουν την κατάλληλη βούληση, έχουν την ικανότητα αλλά και την υποχρέωση να βοηθήσουν στην αναγνώριση των προστατευόμενων αρχείων και την αποτροπή του διαμοιρασμού τους.

- 5) Πώς πρέπει κατά τη γνώμη σας να δράσει ένας πάροχος διαδικτυακών υπηρεσιών όταν *αποκτήσει γνώση* για παράνομη δράση μέσω της χρήσης του δικτύου του από επιστολή, γνωστοποίηση ή καταγγελία που του γίνεται για παράδειγμα από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων που εκπροσωπεί δημιουργούς ή δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων; (π.χ., να στείλει σύσταση στον χρήστη της ιστοσελίδας, να τον προειδοποιήσει για ενδεχόμενη διακοπή της σύνδεσής του, να διακόψει τη σύνδεσή του, να γνωστοποιήσει τα στοιχεία του στους δικαιούχους για περαιτέρω νόμιμες ενέργειες, κ.ο.κ.;) Ποιές από τις ανωτέρω ενέργειες θα ήταν πιο αποτελεσματική και γιατί;

Από τη στιγμή που ένας πάροχος διαδικτυακών υπηρεσιών αποκτήσει γνώση για παράνομη δράση μέσω της χρήσης των δικτύων του, οφείλει να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να προστατεύσει τα δικαιώματα του θιγόμενου (π.χ. ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, ενός ιδιώτη κλπ).

Εφόσον ο παρουσιαζόμενος ως θιγόμενος προβάλλει με σαφήνεια τις αξιώσεις του, ο πάροχος οφείλει σε πρώτη φάση να ενημερώσει και να προειδοποιήσει το χρήστη που προβαίνει σε παράνομες ενέργειες.

Σε περίπτωση που ο χρήστης δεν συμμορφωθεί, ο πάροχος, με βάση τις δυνατότητες που του παρέχει η σύμβαση παροχής υπηρεσιών που έχει υπογραφεί μεταξύ παρόχου και χρήστη, μπορεί να διακόψει την παροχή των υπηρεσιών αυτών, με στόχο την προστασία της νομιμότητας και των θιγόμενων δικαιωμάτων.

Εφόσον ο θιγόμενος το επιθυμεί, ο πάροχος οφείλει, μέσω των προβλεπομένων από το νόμο διαδικασιών, να δώσει τη δυνατότητα στον θιγόμενο να διεκδικήσει την προστασία των δικαιωμάτων του δικαστικά.

- 6) Θα δημιουργούσε ενδεχομένως προβλήματα κάποια από τις ανωτέρω ενέργειες; Ποιά και σε ποιούς;

Κάθε πράξη που κάνουμε ενδέχεται να έχει κάποιο αντίκτυπο, θετικό ή αρνητικό σε τρίτους. Ο κάθε χρήστης του διαδικτύου γνωρίζει εκ των προτέρων, βάσει της σύμβασης που υπογράφει, ότι έχει κάποιες ευθύνες. Όπως οφείλει π.χ. να καταβάλλει το αντίτιμο των παρεχόμενων υπηρεσιών, έτσι οφείλει να κάνει ορθή χρήση των υπηρεσιών αυτών.

Η ορθή χρήση των διαδικτυακών υπηρεσιών δεν αποτελεί μία ασαφή έννοια. Το διαδίκτυο αποτελεί έναν εξαιρετικό τρόπο επικοινωνίας και πληροφόρησης, στο οποίο όμως εξακολουθούν να ισχύουν οι κανόνες της κοινωνίας, σύμφωνα με τους οποίους κανείς δεν έχει το δικαίωμα να βλάψει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον άλλο.

Η τήρηση των νόμων στο διαδίκτυο δεν αποτελεί παραβίαση του δικαιώματος στην έκφραση ή περιορισμό της πρόσβασης στην πληροφορία.

Υπ' αυτή την έννοια, δεν θεωρούμε ότι υφίσταται η έννοια της πρόκλησης προβλημάτων από τις ανωτέρω ενέργειες.

- 7) Πιστεύετε ότι χρειάζεται τροποποίηση το υπάρχον νομοθετικό καθεστώς για κάποιες εκ των ανωτέρω ενεργειών και σε ποία σημεία;

Είναι γνωστό ότι σε όλο τον κόσμο το απόρρητο των επικοινωνιών δύναται να αρθεί εφόσον υπάρχει διαπιστωμένη παράνομη ενέργεια που συντελείται μέσω μίας επικοινωνίας ή υποβοηθάται από αυτήν.

Στην Ελληνική νομοθεσία υπάρχουν αντίστοιχες προβλέψεις από το 1994, οι οποίες είναι ανεπίκαιρες και δεν καλύπτουν περιπτώσεις σύγχρονων εγκλημάτων που συντελούνται ή υποβοηθούνται από τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (π.χ. παιδική πορνογραφία, τραπεζικές απάτες, προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας, κλπ)

Αποτελεί χρέος του εκάστοτε νομοθέτη να προβαίνει σε τροποποιήσεις του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, με τρόπο που να κατοχυρώνει τα συνταγματικά δικαιώματα του συνόλου των πολιτών, τηρώντας τις δέουσες ισορροπίες. Εν προκειμένω, η νομοθετική ρύθμιση θα πρέπει να φροντίσει ώστε να προστατεύονται μεν τα δικαιώματα των χρηστών για επικοινωνία και πληροφόρηση, αλλά όχι σε βάρος των θιγόμενων από τις ενέργειες των χρηστών.

- 8) Εκτός των δικαιούχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, πιστεύετε ότι από την πάταξη της πειρατείας υπάρχουν οφέλη για τους παρόχους υπηρεσιών Ίντερνετ και για το ελληνικό κράτος;

Το διαδίκτυο αποτελεί κατά κύριο λόγο ένα χώρο επικοινωνίας και πληροφόρησης με κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις. Οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών ωφελούνται από την πώληση των υπηρεσιών τους, ανεξάρτητα από τον τρόπο χρήσης τους. Θεωρητικά λοιπόν, η πάταξη της πειρατείας δεν αποτελεί θέμα που μπορεί να θίγει ή γενικότερα να επηρεάζει τους παρόχους.

Παρ' όλα αυτά, θεωρούμε ότι οι πάροχοι ευνοούνται από την πάταξη της πειρατείας, δεδομένου ότι με αυτό τον τρόπο οι πόροι ταχυτήτων και ποιότητας υπηρεσιών που αναλώνονται για παράνομη διακίνηση αρχείων μπορούν να ανακατανεμηθούν σε άλλες υπηρεσίες, βελτιώνοντας την ποιότητά τους. Μάλιστα το παραπάνω αποτελεί τη βέλτιστη λύση για τους παρόχους, με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Εξ' άλλου, από τη στιγμή που οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών παρέχουν και περιεχόμενο, αποκτούν έννομο συμφέρον από την πάταξη της πειρατείας.

Το Ελληνικό κράτος αναμφίβολα ωφελείται από την πάταξη της πειρατείας. Με στενά οικονομικά κριτήρια, αποκομίζει έσοδα από τις νόμιμες πωλήσεις (φυσικές και ψηφιακές) των έργων πνευματικής ιδιοκτησίας. Με ευρύτερα κοινωνικά κριτήρια ωφελείται από τη νόμιμη απασχόληση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στους τομείς της μουσικής, του κινηματογράφου, του λογισμικού, κλπ. Φυσικά δεν θα πρέπει να ξεχνάμε και το γεγονός της διατήρησης της πολιτιστικής δημιουργίας σε μία κοινωνία, η οποία είναι εφικτή μόνο όταν η δημιουργία αυτή δεν βάλλεται από την πειρατεία. Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι εφικτό χωρίς τη δέουσα συνεργασία των διαδικτυακών παρόχων, η συνδρομή των οποίων είναι καθοριστική για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική πρόοδο της κοινωνίας μας.

Προτεινόμενες λύσεις αντιμετώπισης του φαινομένου

- 9) Θεωρείτε ότι η εφαρμογή τεχνικών φιλτραρίσματος θα είναι ένα αποτελεσματικό μέτρο αποτροπής της διαδικτυακής προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;

Αναμφίβολα ναι. Θα πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι δεν αναφερόμαστε σε γενικού τύπου φιλτράρισμα υπό μορφή κάποιου είδους λογοκρισίας του διαδικτύου, αλλά σε συγκεκριμένες τεχνικές που αποσκοπούν στην προστασία συγκεκριμένων έργων πνευματικής ιδιοκτησίας.

- 10) Πιστεύετε ότι η υπογραφή μνημονίων συνεργασίας μεταξύ παρόχων υπηρεσιών ίντερνετ και δικαιούχων καθώς και η υιοθέτηση κωδίκων δεοντολογίας από τους πρώτους θα βοηθούσε στην πάταξη της πειρατείας και στην υπερκέραση πρακτικών προβλημάτων;

Αποτελεί τον καλύτερο από πλευράς ταχύτητας και κοινωνικής αποδοχής τρόπο περιορισμού της πειρατείας.

Είμαστε όμως πεπεισμένοι ότι το κράτος θα πρέπει να βρίσκεται σε ετοιμότητα να νομοθετήσει τη δημιουργία ενός αντίστοιχου μνημονίου, σε περίπτωση που οι πάροχοι αμελήσουν να συνεργαστούν οικιοθελώς.

11) Πιστεύετε ότι θα ήταν αποτελεσματική η ενσωμάτωση στα συμβόλαια παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών αυστηρότερων ρητρών αναφορικά με την προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;

Οι σχετικές ρήτρες υπάρχουν ήδη. Ενδεχομένως στα συμβόλαια κάποιων παρόχων να χρειάζεται να γίνουν πιο συγκεκριμένες.

Γενικώς θεωρούμε ότι οι ρήτρες αυτές απλώς οφείλουν να τηρούνται, κατά τον ίδιο τρόπο που τηρούνται όταν οι χρήστες δεν είναι συνεπείς στις οικονομικές τους υποχρεώσεις έναντι των παρόχων.

12) Συμφωνείτε ότι η καταπολέμηση της διαδικτυακής πειρατείας θα ελευθερώσει εύρος χρήσης (bandwidth) των δικτύων προκειμένου να αναπτυχθούν νόμιμες υπηρεσίες στο πλαίσιο της ψηφιακής Ελλάδας;

Σχετικές μελέτες αλλά και η αίσθηση που αποκομίζουμε από την διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ολοένα αυξανόμενη ανάγκη για περισσότερο εύρος χρήσης το αποδεικνύουν περίτρανα.

13) Έχετε κάτι άλλο να προτείνετε;

Θα θέλαμε απλώς να τονίσουμε ότι η συνεργασία μεταξύ παρόχων διαδικτυακών υπηρεσιών και οργανισμών προστασίας πνευματικών έργων θα πρέπει πάση θυσία να πραγματοποιηθεί, με ή χωρίς τη νομοθετική διαμεσολάβηση των εμπλεκόμενων Υπουργείων, ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία τόσο των δημιουργών και παραγωγών, όσο και των χιλιάδων εργαζομένων των κλάδων μουσικής, κινηματογράφου, λογισμικού κλπ που βάλλονται άμεσα και καθημερινά από την πειρατεία.